

Submission 91

Het poëtische taalgebruik in Nederlandse grammatica's van vroegmodern Japan

Lorenzo Nespoli

*Ca' Foscari, Università di Venezia, Venetië, Italië
Universiteit Leiden, Leiden, Nederland*

Toen in Japan het Nederlands de taal van wetenschap was, waren vele leergierige scholieren bezig met het leren van de taal van de Roodharige barbaren. Tussen hen was Shizuki Tadao (1760-1806) de eerste die een gestructureerde grammatica daarvan pogde te stellen. Shizuki heeft voor het eerst vele begrippen van de Europese grammaticale traditie vanuit het Nederlands vertaald. Een groot deel van die termen zijn tegenwoordig standaard woordenschat van grammatica in Japan geworden. Met het doel om te begrijpen hoe Shizuki het Nederlands geleerd heeft, heb ik me gerealiseerd dat dichtkunde een belangrijke rol gespeeld moest hebben. Met bewijs van het gebruiken van poëtische bronnen die tot nu toe onbekend waren, heb ik het beeld van Shizuki's kennis van Nederlandse gedichten geschetst en kan ik beweren dat zijn kennis van Nederlandse gedichten de basis is geweest van enkele van zijn verklaringen betreffende bepaalde grammaticale eigenschappen van het Nederlands zelf. Enkele losse bronnen vanuit het begin van de negentiende eeuw vermelden het bestaan van een ongekende beweging van dichtkundige onderzoeken over de Nederlandse poëzie, tussen Shizuki en zijn collega's. Dit heeft als twee voornaamste implicaties: de rol van geïmporteerde grammatica's en woordenboeken in het leren van het Nederlands in Japan moet opnieuw worden geëvalueerd; en ten tweede moet men gaan begrijpen tot welke mate onbekende literaire werken de kennis van het Nederlands in Japan bevorderd hebben. Met mijn presentatie zal ik dus Shizuki's kennis van Nederlandse dichtkunde voorstellen en zijn vaardigheid in dat vak bewijzen. Dit is een bijzonder voorbeeld, in de geschiedenis van neerlandistiek, van een culturele overdracht van de Nederlandse literatuur in een vroegmodern Oost-Aziatisch land en ook een voorbeeld van het deductieve proces in het opbouwen van originele theorieën van de Nederlandse grammatica in een culturele context die tot dat moment toe weinig invloed gekregen had vanuit andere Europese landen.